

**COMPARISON OF HEALTH PRACTICE BETWEEN WOMEN
AND MEN INFECTED WITH HIV/AIDS**

CHOTIMAR PAPUGDEE

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCE)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2005**

ISBN 974-04-6625-7

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

การศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการปฏิบัติตนด้านสุขภาพของผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์ หญิง-ชาย (COMPARISON OF HEALTH PRACTICES BETWEEN WOMEN AND MEN INFECTED WITH HIV /AIDS)

โชติมา ภาภักดี 4337364 SHMS/M

ศศ.ม. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศิริวรรณ ไกรสุรพงศ์, Ph.D., วรณวิภา ปัตนธนาทร, Ph.D.

บทคัดย่อ

การปฏิบัติตนด้านสุขภาพของผู้ติดเชื้อ / ผู้ป่วยเอดส์มีจุดประสงค์เพื่อ บรรเทาอาการของโรค ส่งเสริมสุขภาพอนามัยให้แข็งแรง และ ลดความวิตกกังวล แต่จากการศึกษา สืบค้นงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ติดเชื้อ / ผู้ป่วยเอดส์เปรียบเทียบหญิง-ชาย พบว่ามีไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการปฏิบัติตนด้านสุขภาพ ของผู้ติดเชื้อ / ผู้ป่วยเอดส์ หญิง-ชาย โดยเปรียบเทียบตามช่วงเวลา ตั้งแต่ช่วงที่สุขภาพปกติ ช่วงที่เจ็บป่วยเล็กน้อย จนกระทั่งเจ็บป่วยหนัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษารูปแบบการปฏิบัติตนด้านสุขภาพ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของผู้ติดเชื้อ / ผู้ป่วยเอดส์ เปรียบเทียบหญิง-ชาย จากกลุ่มตัวอย่าง 200 ราย

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนด้านสุขภาพระหว่างหญิง-ชาย ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ได้แก่การออกกำลังกาย การใช้สถานบริการในการรักษาและค่าใช้จ่ายในการรักษา โดยกลุ่มตัวอย่างช่วงที่สุขภาพปกติ และมีการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาลงมาเพศหญิงจะออกกำลังกายมากกว่า 4 ครั้งต่อสัปดาห์ ในขณะที่เพศชายไม่ออกกำลังกาย สำหรับการไปใช้สถานบริการในการรักษานั้นพบว่า เพศชายที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา ทราบว่าติดเชื้อมาแล้วมากกว่า 5 ปี และมีรายได้มากกว่า 1000 บาทต่อเดือน จะไปใช้บริการซื้อยาที่ร้านขายยาหรือคลินิก ในขณะที่เพศหญิงจะไปใช้บริการ ที่โรงพยาบาลประจำจังหวัด ส่วนด้านค่าใช้จ่ายในการรักษานั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา ทราบว่าติดเชื้อมาแล้วมากกว่า 5 ปี ช่วงที่เจ็บป่วยหนักจะเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาต่อครั้งน้อยกว่า 100 บาท ในขณะที่เพศหญิงเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาต่อครั้ง ระหว่าง 101-300 บาท ส่วนการปฏิบัติตนด้านสุขภาพระหว่างหญิง-ชาย ที่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ได้แก่ การใช้ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ และการใช้หลักศาสนาในการยึดเหนี่ยวจิตใจ โดยช่วงที่สุขภาพปกติ ทั้งหญิงและชายจะไม่ใช้ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ แต่เมื่อเจ็บป่วยเล็กน้อยจะเริ่มใช้ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ และจะใช้มากขึ้นเมื่อเจ็บป่วยหนัก และทั้งเพศหญิงและเพศชายจะใช้หลักศาสนาในการยึดเหนี่ยวจิตใจในทุกช่วงของการเจ็บป่วย

จากข้อค้นพบ ควรส่งเสริมให้เพศชายมีการออกกำลังกายมากขึ้นในช่วงที่สุขภาพปกติและส่งเสริมให้มีการไปใช้บริการด้านสุขภาพที่โรงพยาบาลแทนการไปซื้อยาที่ร้านขายยาหรือคลินิก การศึกษารุ่นนี้มีข้อจำกัดคือกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน เพียง 200 รายซึ่งไม่สามารถนำมาหาค่าความสัมพันธ์ทางสถิติในบางตัวแปรได้ และแบบสัมภาษณ์ต้องสัมภาษณ์ตั้งแต่ช่วงที่สุขภาพปกติ เจ็บป่วยเล็กน้อย จนกระทั่งเจ็บป่วยหนัก บางครั้งกลุ่มตัวอย่างจะสับสนจำไม่ได้ อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้เข้าถึงโครงการยาต้านเชื้อไวรัส เอช ไอ วี การปฏิบัติตนด้านสุขภาพถูกกำหนดโดยข้อกำหนดของโครงการ และกำหนดโดยกฎระเบียบของบ้านพัก หรือวัดที่พักอาศัยอยู่ และทุกคนมีสิทธิการรักษา ณ โรงพยาบาลจังหวัด จึงอาจทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบการปฏิบัติตนระหว่างหญิง-ชายได้ชัดเจน การศึกษารุ่นต่อไปควรศึกษาในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน แรงงานต่างด้าวที่ยังเข้าไม่ถึงยาต้านเชื้อไวรัส เอช ไอ วี เปรียบเทียบ หญิง-ชาย

COMPARISON OF HEALTH PRACTICES BETWEEN WOMEN AND MEN INFECTED WITH HIV/AIDS

CHOTIMAR PAPAGDEE: 4337364 SHMS/M

M.A. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCE)

THESIS ADVISORS: SIRIWAN GRISURAPONG, Ph.D.,
VANAWIPHA PASANDHANATORN, Ph.D.**ABSTRACT**

People infected with HIV/AIDS perform health practice for the purpose of relieving symptoms of diseases, enhancing a healthy condition and reducing anxiety. However, there are few studies that compare women and men concerning this topic. Therefore, this work compares health practices of women and men with HIV/AIDS infection during the periods of normal health, minor illness and serious illness. The objective of this study was to study the pattern of health practices and the factors relating to pattern of health practices from 200 samples.

Results showed that the health practices of women and men was significantly different ($p < .05$); these difference health practices included exercising, the use of a health facility during the period of normal health, and the cost of treatment. It also showed that women with an educational level at primary school and lower had weekly exercise 4 times more than men at the same level.

It was found that men with an education of primary school and higher, with knowledge of an infection for more than 5 years and a monthly income more than 1,000 baht, tended to visit drug stores or clinics whereas women tended to use the service of provincial hospitals. In regards to cost of treatment, it showed that men with an education level of primary school and higher, who knew that they were infected for more than 5 years, and at the period of serious illness, paid less than 100 baht/time for treatment while women paid 101-300 baht/time. Health practices that showed no significant difference between both women and men were the use of health products and the religious belief for mental support. The samples in both groups did not use health products in the period of normal health, but when they went through a minor illness period, they started using the products and increased use into a period of serious illness. It was found that both women and men depended on religion for mental support at all periods of illness.

From the findings, it is suggested that men should do more exercise during the period of normal health and health services of hospitals should be promoted so that people will use their services instead of drug stores or clinics. This research is limited because the sample size was only 200 cases and cannot be statistically tested for relationships in some variables. As the interview was conducted in the periods of normal health, minor illness and serious illness, sometimes the samples were confused. In addition, some of the samples accessed an Antiretroviral drug project; their health practice was then indicated by the project criteria and the regulations of the housing or temple which supported them. All people have a right to receive care from provincial hospitals, thus the health practice between men and women cannot be clearly compared. The next study should compare women and men focusing on laborers and immigrant laborers who do not access to Antiretroviral drug project.

KEY WORDS: HIV/AIDS / HEALTH PRACTICE / WOMEN-MEN

121 P.ISBN 974-04-6625-7